

Pradžia>Kreipimasis į teismą>Kur ir kaip>Išlaidos

Išlaidos

Suomija

Šiame puslapyje pateikiama informacija apie teismo išlaidas Suomijoje.

Teisinių užmokesčio reglamentavimo sistema

Baristeriai (įskaitant solisitorius ir advokatus)

Suomijoje baristerių užmokestis nustatomas laikantis Advokatų tinkamos profesinės elgsenos taisyklių ir Užmokesčio rekomendacijų, kurias yra patvirtinusi Suomijos teisinių asociacija.

Antstoliai

Suomijoje antstolių užmokestis nustatomas 2008 m. Vyriausybės potvarkiu Nr. 925, Įstatymu dėl užmokesčio už priverstinį vykdymą (1995 m. Nr. 34) ir 1995 m. Vyriausybės potvarkiu Nr. 35.

Advokatai

Suomijoje advokatų užmokestis nustatomas Komerciniu kodeksu 18:5, Įstatymu dėl teisinės pagalbos (2002 m. Nr. 257) ir 2008 m. Vyriausybės potvarkiu Nr. 290.

Nustatytosios išlaidos

Nustatytosios civilinių bylų išlaidos

Nustatytosios civilinių bylų išlaidos, kurias turi padengti šalys

Suomijoje į nustatytą išlaidą įtraukiami **teisinio proceso mokesčiai** ir **dokumentų mokesčiai**. Teisinio proceso mokesčiai (teismo nagrinėjimo mokesčiai, pareiškimo mokesčiai, pristatymo mokesčiai) renkami iš bylos šalies kaip kompensacija už bylos nagrinėjimą ir priemones, kurių imamasi vykstant teismo procesui. Iš teisinio proceso mokesčio taip pat mokama už oficialaus dokumento, kuriame išdėstytas byloje priimtas sprendimas ar laikinasis sprendimas, pristatymą. Teismo nagrinėjimo mokesčio dydis skirtingas – nuo 79 EUR civilinėse bylose, kurios nagrinėjamos apylinkės teismuose, iki 223 EUR, jeigu civilinės bylos nagrinėjamos komerciniame teisme.

Dokumentų mokesčiai (išrašų mokesčiai, kopijų mokesčiai, pažymėjimų mokesčiai) renkami už prašomus pateikti konkrečius dokumentus, jeigu negalioja įstatymo nustatytas atleidimas nuo mokesčio. Pvz., mokesčiai neimami iš nukentėjusios šalies baudžiamojoje byloje, kurioje kaltinimą palaiko valstybinis kaltintojas.

Išlaidos išsamiai nurodomos svetainėje „Teisingumas“ ir Įstatyme dėl teismo mokesčių (2009 m. Įstatymas dėl teismų ir tam tikrų teismo administravimo organų veiklos mokesčių Nr. 701) ir atitinkamuose Valstybės tarybos potvarkiuose.

Skyrybų bylose bendras teismo nagrinėjimo mokesčiai sudarytas iš pradinio 79 EUR mokesčio ir 44 EUR mokesčio už teismo proceso tęsimą po svarstymo laikotarpio. Advokato pagalba gali kainuoti maždaug 1 000 EUR. Bylose, kuriose pateikiami pareiškimai, mokesčiai yra 72 EUR. Civilinės teisės bylose teismo nagrinėjimo mokesčiai apylinkės teisme yra 79–179 EUR ir dar 179 EUR, jeigu apeliacinis skundas įteikiamas Apeliaciniame teisme. Išlaidos advokatui gali siekti 6 000 EUR ir daugiau.

Civilinės bylos etapas, kuomet reikia apmokėti nustatytąsias išlaidas

Bylos šalis civilinėje byloje nustatytąsias išlaidas turi apmokėti baigus nagrinėti bylą.

Nustatytosios baudžiamųjų bylų išlaidos

Nustatytosios baudžiamųjų bylų išlaidos, kurias turi atlyginti šalys

Suomijoje bylos šalys neapmoka jokių išlaidų baudžiamosiose bylose, kurias pirmosios instancijos teisme veda valstybinis kaltintojas.

Baudžiamosios bylos etapas, kuomet reikia apmokėti nustatytąsias išlaidas

Bylos šalis baudžiamosios bylos nustatytąsias išlaidas turi apmokėti baigus nagrinėti bylą.

Nustatytosios konstitucinių bylų išlaidos

Nustatytosios konstitucinių bylų išlaidos, kurias turi apmokėti šalys

Suomijoje nėra konstitucinių teismų; atitinkamos bylos nagrinėjamos kaip baudžiamosios bylos. Bylos šalys neapmoka jokių baudžiamųjų bylų, kurias pirmosios instancijos teisme veda valstybinis kaltintojas, išlaidų.

Konstitucinės bylos etapas, kuomet reikia apmokėti nustatytąsias išlaidas

Išlaidos turi būti apmokėtos baigus nagrinėti bylą.

Teisinių atstovų pateiktina išankstinė informacija

Šalių teisės ir pareigos

Teisiniai atstovai galimo teismo proceso šalims turi pateikti išankstinę informaciją, kad jos išmanytų savo teises ir pareigas, savo galimybes laimėti bylą ir susijusias išlaidas – įskaitant išlaidas, kurias turėtų apmokėti pralaimėjusioji šalis. Šie dalykai apibrėžti **Suomijos teisinių asociacijos Elgesio kodekse**.

Baristeris įstatymo taip pat yra įpareigojamas išlaikyti **kliento konfidencialumą**.

Teisiniai išlaidų šaltiniai

Kur rasti informacijos apie išlaidų šaltinius Suomijoje?

Informacija apie išlaidų šaltinius pateikiama [Teisingumo ministerijos](#) svetainėje.

Kokia kalba galima gauti informacijos apie išlaidų šaltinius Suomijoje?

Informacija pateikiama suomių, švedų ir anglų kalbomis.

Kur rasti informacijos apie tarpininkavimą?

Informacija apie tarpininkavimą pateikiama Teisingumo ministerijos ir **Nacionalinio sveikatos ir gerovės instituto** svetainėse.

Kur rasti papildomos informacijos apie išlaidas?

Interneto svetainė, kurioje pateikta informacija apie išlaidas

Išsami informacija apie išlaidas ir teismo proceso mokesčius **nemokamai** pateikiama [Suomijos teisingumo ministerijos](#) svetainėje.

Kur rasti informacijos apie vidutinę įvairių procedūrų trukmę?

Informacija apie vidutinę trukmę pateikiama [Teisingumo ministerijos](#) svetainės veiklos rūšių „Apžvalgoje“.

Kur rasti informacijos apie vidutines bendras konkretaus proceso išlaidas?

Informacija apie vidutines bendras proceso išlaidas pateikiama Suomijos teismų sistemos svetainėje „Teisingumas“.

Pridėtinės vertės mokesčiai

Kaip pateikiama ši informacija?

Informacija pateikiama [Teisingumo ministerijos](#) svetainėje. Pagal Suomijos teisininkų asociacijos parengtas Užmokesčio rekomendacijas užmokestis už klientui atliktą užduotį turi būti apskaičiuojamas su PVM.

Kokios taikomos normos?

Teisinėms paslaugoms taikomas 22 % PVM mokesčiai. Teisinės pagalbos mokesčiams PVM netaikomas.

Teisinė pagalba

Taikytinos pajamų ribos civilinės teisės srityje

Ribinė pajamų norma apskaičiuojama pagal nustatytą formulę. Apskritai nemokama teisinė pagalba teikiama tuo atveju, jeigu pareiškėjo mėnesio pajamos nesituokusiems asmenims mažesnės nei 700 EUR per mėnesį. Ją taip pat galima teikti išskaičiuojant progresinį mokesčių, jeigu pareiškėjo pajamos yra nuo 700 EUR iki 1 500 EUR. Teisinė pagalba neteikiama, jeigu pareiškėjo pajamos viršija 1 500 EUR per mėnesį. Atitinkamos pajamos, kurios skaičiuojamos sutuoktiniui, yra 600 EUR ir 1 300 EUR.

Iš pareiškėjų, kuriems teisinė pagalba teikiama taikant išskaitytiną dalį, imamas 70 EUR mokesčiai. Be to, imama papildoma išskaitytina dalis, jeigu pareiškėjo likvidaus turto vertė viršija 5 000 EUR.

Taikytinos atsakovų pajamų ribos baudžiamosios teisės srityje

Ribinė pajamų norma apskaičiuojama pagal nustatytą formulę. Apskritai nemokama teisinė pagalba teikiama tuo atveju, jeigu pareiškėjo mėnesinės pajamos nesituokusiems asmenims mažesnės nei 700 EUR per mėnesį. Ją taip pat galima teikti išskaičiuojant progresinį mokesčių, jeigu pareiškėjo pajamos yra nuo 700 EUR iki 1 500 EUR. Teisinė pagalba neteikiama, jeigu pareiškėjo pajamos viršija 1 500 EUR per mėnesį. Atitinkamos pajamos, kurios skaičiuojamos sutuoktiniui, yra 600 EUR ir 1 300 EUR. Papildomos informacijos galima rasti svetainėje „Teisingumas“. Iš pareiškėjų, kuriems teisinė pagalba teikiama taikant išskaitytiną dalį, imamas 70 EUR mokesčiai. Be to, imama papildoma išskaitytina dalis, jeigu pareiškėjo likvidaus turto vertė viršija 5 000 EUR.

Be pirmiau išdėstytų dalykų, neatsižvelgiant į atsakovų finansinę padėtį jie turi teisę į gynėją, už kurio dalyvavimą moka valstybė, jeigu jie apkaltinami sunkinančiomis aplinkybėmis padarę nusikaltimą ar suimami arba sulaikomi. Teismas gynėją, už kurio dalyvavimą moka valstybė, savo nuožiūra taip pat gali skirti jaunesniam nei 18 metų asmeniui arba tokiam asmeniui, kuris negali pasirūpinti savo gynyba. Tačiau jeigu atsakovas nuteisiamas, tada jis privalo grąžinti valstybei pinigų sumą, kurią valstybė išleido samdydama gynėją, už kurio dalyvavimą moka valstybė, jeigu jis nebūtų turėjęs teisės gauti teisinės pagalbos. Šiuo atveju atsakovo atsakomybė apmokėti išlaidas nustatoma laikantis teisinės pagalbos taisyklių.

Taikytinos nukentėjusiųjų pajamų ribos baudžiamosios teisės srityje

Tam tikrų sunkinančiomis aplinkybėmis padarytų nusikaltimų, pvz., buitinio smurto ar lytinio nusikaltimų, aukos turi teisę į įgaliojantį asmenį ir lydintįjį asmenį, nepaisant aukos finansinės padėties.

Be to, aukos teisinę pagalbą gali gauti pagal bendrus kriterijus: apskritai teisinė pagalba nemokama, jeigu pareiškėjo mėnesinės pajamos, skaičiuojamos nesituokusiems asmenims, mažesnės nei 700 EUR per mėnesį. Ją taip pat galima teikti išskaičiuojant progresinį mokesčių, jeigu pareiškėjo pajamos yra nuo 700 EUR iki 1 500 EUR. Teisinė pagalba neteikiama, jeigu pareiškėjo pajamos viršija 1 500 EUR per mėnesį. Atitinkamos pajamos, kurios skaičiuojamos sutuoktiniui, yra 600 EUR ir 1 300 EUR. Iš pareiškėjų, kuriems teisinė pagalba teikiama taikant išskaitytiną dalį, imamas 70 EUR mokesčiai. Be to, imama papildoma išskaitytina dalis, jeigu pareiškėjo likvidaus turto vertė viršija 5 000 EUR.

Kitos teisinės pagalbos teikimo nukentėjusiesiems sąlygos

Dėl teisinės pagalbos visada kreipiamasi į Viešąją teisinės pagalbos įstaigą. Galima kreiptis į bet kurią Viešosios teisinės pagalbos įstaigą neatsižvelgiant į pareiškėjo gyvenamąją vietą. Dažniausiai būna patogų paraišką įteikti artimiausiai įstaigai.

Pareiškėjas turi pateikti įrodymus apie savo finansinę padėtį, visų teisinių išlaidų draudimą ir dalyką, dėl kurio prašoma teisinės pagalbos.

Teisinės pagalbos įstaigai paraiškos teikiamos raštu ar perduodamos žodžiu ir su paraiška įteikiami būtini dokumentai. Paraiškos formą ir jos priedus Teisinės pagalbos įstaigai galima siųsti paštu, faksu ar elektroniniu paštu.

Paraiškos forma pateikiama Teisinės pagalbos paraiškos formos puslapyje; ji taip pat prieinama Viešosiose teisinės pagalbos įstaigose, teismuose ir advokatų kontorose.

Jeigu pareiškėjas pageidauja, kad teismo byloje jam padėtų privatus įgaliojasis asmuo, pastarasis gali įteikti teisinės pagalbos paraišką.

Jeigu asmuo tampa buitinio smurto arba lytinio nusikaltimo auka, teismas nukentėjusiam gali paskirti įgaliojantį asmenį arba lydintįjį asmenį, kuris dalyvauja atliekant ikiteisminį tyrimą ir nagrinėjant bylą. Jeigu nukentėjusysis teismui nori įteikti ieškinį, teismas paskiria įgaliojantį asmenį. Jeigu asmuo neįteikia jokio ieškinio, jam gali būti paskirtas lydintysis asmuo.

Kaip minėta, gynėjas, už kurio dalyvavimą moka valstybė, gavus prašymą skiriamas įtariamajam padarius nusikaltimą sunkinančiomis aplinkybėmis ar suimtajam arba sulaikytajam asmeniui. Teismas gynėją, už kurio dalyvavimą moka valstybė, savo nuožiūra taip pat gali skirti jaunesniam nei 18 metų asmeniui arba tokiam asmeniui, kuris negali pasirūpinti savo teisine gynyba.

Nemokamas teismo procesas

Teisinės pagalbos gavėjas atleidžiamas nuo įpareigojimo sumokėti mokesčių.

Be to, įstatyme (1993 m. Įstatymas dėl teismo mokesčių Nr. 701) nustatyta, kad tam tikros bylos nagrinėjamos nemokamai. Šios bylos – tai, pvz., privačių asmenų skolų sureguliuavimo bylos ir baudžiamosios bylos, kurias valstybinis kaltintojas veda pirmosios instancijos teisme. Užsienio šalių institucijų ir užsienio piliečių bylos gali būti nagrinėjamos nemokamai, jeigu yra sudaryti abipusės teisinės pagalbos susitarimai.

Kada bylą pralaimėjusi šalis turi padengti bylą laimėjusios šalies išlaidas?

Paprastai civilinės teisės bylų išlaidas padengia pralaimėjusioji šalis (išimtyms taikomos byloms, susijusioms su skundais, ir byloms, kuriose taikomos privalomosios įstatymų nuostatos, pvz., daugelyje šeimos teisės klausimų). Administraciniuose teismuose kiekviena šalis susimoka savo išlaidų dalį. Teismo nutartyje nurodoma, ar pralaimėjusioji šalis turi apmokėti laimėjusios šalies išlaidas.

Ekspertų užmokestis

Ekspertų užmokesčių nustato teismas. Šiam užmokesčiui nėra nustatytų apribojimų, tačiau jis turi būti laikomas pagrįstu.

Vertėjų raštu ir žodžiu užmokestis

Vertėjų raštu ir žodžiu užmokesčių nustato teismas. Šiam užmokesčiui nėra nustatytų apribojimų, jeigu užmokestis yra pagrįstas. Vidutinis vertėjo užmokestis yra 80 EUR už puslapį. Šalis atleidžiama nuo įpareigojimo mokėti šį užmokesčių, jeigu jam teikiama teisinė pagalba.

Susijusios nuorodos

[Suomijos teisingumo ministerijos svetainė](#)

[Suomijos teismų sistemos interneto svetainė](#)

[Suomijos teisininkų asociacijos svetainė](#)

Susiję priedai

[Suomijos išlaidų skaidrumo tyrimo ataskaita](#) (504 Kb)

Paskutinis naujinimas: 09/02/2020

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos valstybės narės. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Europos Komisija nepriima jokios atsakomybės ar teisinių įsipareigojimų už šiame dokumente pateiktą ar nurodomą informaciją ar duomenis. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisykles rasite puslapyje „Teisinė informacija“.